

Nr 36.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående nedsättning av kronans fordran å landsfiskalen A. Ryd på grund av eftersatt byggnadsskyldighet m. m.; given Stockholms slott den 21 januari 1944.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

A. Pehrsson-Bramstorp.

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 21 januari 1944.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, ERIKSSON, QUENSEL, BERGQUIST, ANDERSSON, DOMÖ, ROSANDER, GJÖRES, EWERLÖF, RUBBESTAD.

Efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet anför chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Pehrsson-Bramstorp.

I skrivelser den 8 mars och den 20 augusti 1943, som överlämnats av domänstyrelsen jämte eget utlåtande den 11 september 1943, har landsfiskalen Alvar Ryd i Jönköping anhållit, att Kungl. Maj:t måtte godtaga ett belopp av 2 000 kronor såsom full likvid för kronans fordran hos Ryd å tillhoppa 11 339 kronor 80 öre för eftersatt byggnadsskyldighet och för husröta m. m. å det av Ryd förut innehavda landsfiskalsbostället $\frac{3}{4}$ mantal Stora Bosarp i Mulserydys socken av Jönköpings län. Över framställningen har statskontoret den 15 oktober 1943 avgivit infordrat utlåtande.

Av handlingarna i ärendet inhämtas följande.

Ryd tillträdde ifrågavarande boställe den 30 juni 1921. Jämlikt bestämmelserna i kungörelsen den 30 augusti 1941 (nr 735) om indragning till statsverket av landsfiskalsboställen m. m. har bostället numera indragits till statsverket för att förvaltas av domänstyrelsen, varefter detsamma av styrelsen tillagts kronoparken Lunnarsbo och ställts under domänverkets skogsförvaltning. På grund härav har bostället den 14 mars 1942 frånträts av Ryd. Bostället tillhörande jordbruk och torp ha av Ryd utarrenderats i sex lotter, varav en lott utgjorts av huvudgården och de övriga av de särskilda torpen. Skriftligt arrendeavtal har förelegat beträffande huvudgården, medan i fråga om torpen muntliga avtal gällt. Såsom boställshavare har det ålegat Ryd att underhålla till bostället hörande hus. Ryd har emellertid genom arrendeavtalen tillförbundit arrendatorerna att verkställa erforderliga reparationer, dock med undantag för huvudgårdens mangårdsbyggnad, för vars underhåll Ryd själv skolat svara.

Sedan Ryd frånträtt bostället, har enligt länsstyrelsens i Jönköpings län förordnande å bostället hållits laga avträdessyn den 11 och den 12 maj 1942. Härvid beslöts bland annat, att Ryd såsom boställsinnehavare skulle gentemot kronan ansvara för vid synen påsynade brister för nybyggnad och husröta med närmare angivet belopp, därifrån dock finge avräknas värdet av vissa av Ryd verkställda byggnationer och förbättringar m. m. Därjämte skulle arrendatorerna ansvara för kostnaderna för reparation av vissa påsynta brister å de av dem innehavda husen, envar med angivet belopp. Arrendatorernas ansvar skulle överföras att gälla direkt gentemot kronan i stället för såsom enligt arrendeavtalen mot Ryd.

Mot syneförrättningen har Kungl. Maj:t och kronan samt arrendatorerna sedermera anhängiggjort klandertalan inför vederbörande häradsrätt. Sedan förlikning den 9 november 1942 träffats mellan parterna i målet, har rättegången emellertid nedlagts. Det mellan parterna träffade förlikningsavtalet innebär i huvudsak följande. Ryd skall gentemot kronan i fråga om huvudgården ansvara för — efter verkställd avräkning — ett bristbelopp av 6 526 kronor 80 öre samt beträffande torpen för ett bristbelopp av sammanlagt 4 813 kronor. Av sistnämnda belopp skola dock på grund av förut omförmälda arrendeavtal arrendatorerna av torpen ansvara för 3 703 kronor, att erläggas antingen kontant eller genom utförande under tre år av lämpliga arbeten å torpen. I den mån så sker skall avräkning ske å Ryds ifrågavarande skuld till kronan med motsvarande belopp. I särskild förbindelse den 7 mars 1943 ha vissa arrendatorer förklarat sig villiga fullgöra dem sålunda åvilande skyldigheter såsom gällande direkt gentemot kronan.

Landsfiskalen A. Ryd har till stöd för sin ansökan anført, att han sedan den 1 oktober 1941 överförts på indragningsstat med en månadsinkomst av 522 kronor 40 öre, att han hade hustru och två minderåriga barn att försörja, att han enligt en den 4 mars 1943 hos honom förrättad bouppteckning hade tillgångar till ett värde av omkring 10 000 kronor och skulder till ett belopp av omkring 22 000 kronor, förenämnda ansvarsbelopp å 4 813 kronor därvid

oräknat, att han fördenskull icke hade någon möjlighet att fullt gottgöra kronan dess ifrågavarande fordran hos honom, samt att möjlighet emellertid beretts honom att erbjuda kronan ett belopp av 2 000 kronor såsom likvid för fordringen.

Domänstyrelsen har framhållit, att det icke torde finnas någon utsikt att i händelse Ryd försattes i konkurs av honom utfå mer än det nu erbjudna beloppet av 2 000 kronor. Med hänsyn härtill tillstyrkte styrelsen Ryds framställning.

Även statskontoret har tillstyrkt bifall till framställningen.

Vad i ärendet förekommit synes giva vid handen, att utsikterna att av Ryd Departements-
chefen. erhålla större belopp såsom likvid för kronans ifrågavarande fordran än det denne erbjudit torde vara tämligen ringa. På grund härav och med hänsyn till vad i övrigt blivit i ärendet upplyst tillstyrker jag i likhet med domänstyrelsen och statskontoret, att det av Ryd gjorda erbjudandet om 2 000 kronor såsom full likvid för fordringen godtages. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att bestämma den tid inom vilken betalningen skall ha fullgjorts. Frågan torde emellertid böra underställas riksdagens prövning.

Under åberopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva

att landsfiskalen A. Ryd må befrias från vidare betalnings-skyldighet till kronan på grund av eftersatt byggnadsskyldighet och husröta å förra landsfiskalsbostället $\frac{3}{4}$ mantal Stora Bosarp i Mulseryds socken under förutsättning att till statsverket inom tid som Kungl. Maj:t bestämmer inbetalas ett belopp av 2 000 kronor.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen bifaller Hans Maj:t Konungen samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Fritz af Petersens.